

**C. W. LEADBEATER**

# **Gyászoló embertársainknak**

**Fordította:** Fekete Pál fordításának felhasználásával **Solymos Béláné, 2003**

**MAGYAR TEOZÓFIAI TÁRSULAT**

Testvér! A halál olyasvalakitől fosztott meg téged, akit mély odaadással szeretted, és aki az egész világot jelentette számodra. Ez a világ most üresnek tűnik, és úgy érzed, hogy nem érdemes tovább élned. Az az érzésed, hogy az öröm örökre elhagyott, hogy létezésed ezután reménytelen szomorúság, és semmi más, mint fájdalmas epekedés egy eltűnt kéz érintése, egy elnémult hang megszólalása után. Főleg magadra és elviselhetetlen veszteségedre gondolsz, és még más szomorúságod is van. Bánatodat súlyosbítja a bizonytalanság szeretted jelenlegi állapotáról: úgy érzed, eltávozott, de nem tudod, hová. Komolyan reméled, hogy minden rendben van vele, de ha felemeled a fejed, minden üres, ha sírsz, nincs válasz. Így aztán kétségbeesés és kétely áraszt el, és von felhőt köréd, amely elrejtje a soha le nem nyugvó Napot.

Érzésed nagyon is természetes. Én, aki e sorokat írom, teljesen megértelek, és szívem tele van együttérzéssel mindazok iránt, akiket hasonló bánat ért. Remélem azonban, hogy az együttérzésnél többet is tudok tenni: remélem, hogy segítséget és megkönnyebbülést adhatok neked. Ilyen segítség és megkönnyebbülés ezekhez jutott már el, akik hasonlóan szomorú helyzetben voltak. Miért ne jöhetne el hozzád is?

Azt mondd: 'Hogyan lehetséges megkönnyebbülés és remény számomra?'

Létezik számodra a megkönnyebbülés reménye, mivel bánatod tévhiten alapul, olyasvalamin szomorkodsz, *ami valójában meg sem történt*. Ha megérted a *tényeket*, nem fogsz többé bánkódni.

Erre így válaszolsz: 'Az én veszteségem tény, hogyan tudnál segíteni rajtam, ha csak nem úgy, hogy valóban visszaadod halottamat?'

Érzésedet tökéletesen megértem; maradj velem egy kis ideig, és próbálj három fő állítást elfogadni, amelyeket eléd tárok, először csak nagy vonalakban, majd meggyőző részletekben.

1. Veszteséged csak *látszólagos* tény – a te szempontodból látszik annak. Szeretnék neked egy másik megközelítést mutatni. Szenvedésed nagy érzékcsalódás eredménye. Annak eredménye, hogy nem ismered a természet törvényeit. Engedd meg, hogy segítsék a tudás felé vezető úton néhány egyszerű igazság megvilágításával, amelyek tanulmányozását tetszés szerint folytathatod.

2. Nem kell többé nyugtalanságban vagy bizonytalanságban lenned az általad szeretett személy helyzete miatt, mivel a halál utáni élet már nem titok többé. A síron túli világ létezik, ugyanazon természeti törvényeknek alávetve, mint ez az általunk ismert világ, azt is feltárták, és tudományos pontossággal megvizsgálták.

3. Nem szabad gyászolnod, mert ez árt szeretett halottadnak. Ha majd meggyőződsz az igazságról, nem fogsz többé gyászolni.

Úgy érezheted talán, hogy ezek csak feltevések, de engedd meg, hogy megkérdezzem, mi az alapja jelenlegi hitednek, bármi legyen is az? Úgy gondolod, hogy azért tartod meg, mert valamelyik egyház azt tanítja, vagy feltehetően valamelyik szent könyvben írottak közt található, vagy ez a körülötted élők általános hite, azaz korszakod elfogadott véleménye. Ha azonban megpróbálsz elmédből kisöpörni az előítéleteket, meglátod, hogy ez a vélemény is csak állításokra hagyatkozik, mivel az egyházak különféle nézeteket tanítanak, a szent könyvek szavai is különféleképp értelmezhetők, és különféleképpen értelmezik is azokat. Korszakod elfogadott nézete *nem* határozott tudáson alapszik: nem több, mint szóbeszéd.

Ezek a dolgok, amelyek olyan közelről és mélyen érintenek bennünket, túlságosan is fontosak ahhoz, hogy ne csak merő feltételezésen vagy bizonytalan hiten alapuljanak, hanem megkövetelik a tudományos vizsgálat és rendszerezés bizonyosságát. Ilyen vizsgálat történt, ilyen rendszerezés készült, ezek eredményét szeretném eléd tárni. Nem kérek vak hitet, csak azt állítom, amit magam is tényként tudok, és megkérek, hogy vizsgáld meg azokat.

Tekintsük át egyenként ezeket az állításokat! Hogy jobban megvilágítsam a témánkat, egy kicsit többet kell mondanom az ember felépítéséről, mint ami általánosan ismert azok előtt, akik nem foglalkoztak vele részletesen. Bizonyára hallottál arról a homályos állításról, hogy

az ember rendelkezik valami halhatatlannal, amit léleknek neveznek, és ami feltehetően túléli a test halálát. Azt szeretném, ha félretennéd ezt a bizonytalanságot, és megértenéd, hogy – még ha igaz lenne is – ez a tények alulértékelése. Ne mondd: 'Remélem, van lelke!' Mondd inkább: 'Tudom, hogy lélek vagyok.' Mert ez a való igazság: az ember lélek, és van teste. A test nem az ember, csak a ruhája. Amit halálnak nevezel, az a viseltes öltözék levetése, és nem jelenti nagyobb mértékben az ember megszűnését, mint kabátjának levetése. Ezért barátodat nem vesztetted el, csak köpenyének látását, amelyben megszoktad, hogy látod őt. A köpenynek vége, az embernek, aki viselte, azonban nem. Az biztos, hogy az ember az, akit szeretsz, és nem a ruházata.

Barátod helyzetének megértése előtt a saját magadét kell megértened. Próbáld felfogni azt aényt, hogy halhatatlan lény vagy, halhatatlan, mivel lényegedben isteni vagy, Isten saját tüzének szikrája vagy, hogy éltél már régmúlt korokban is, mielőtt felöltötted ezt a testnek nevezett ruházatot, és korszakokon át fogsz élni azután is, hogy az szétporlad. 'Isten saját örökkévalóságának képére teremtette az embert.' Ez nem feltevés vagy vallásos hit, hanem határozott tudományos tény, bizonyítható, utánanézhetsz a tárgyról szóló irodalomban, ha veszed a fáradságot, hogy elolvasd. Ne feledkezz meg róla, hogy életed valójában csak egy napja igazi életednek, a lélek életének, és ez igaz az általad szeretett személyre is. Ebből következik, hogy ő maga nem halott, csak a teste az, amelyet levetett.

Mégsem szabad úgy gondolkodni rá, mint pusztán test nélküli leheletre, vagy mint aki bármely módon kevesebb annál, aki megelőzőleg volt. Ahogy Szt. Pál mondta hosszú idővel ezelőtt: 'Van egy természetes és van egy szellemi test'. Az emberek félreértelmezik ezt a megjegyzést, mivel ezekre a testekre, mint egymást követőkre gondolnak, és nem értik meg, hogy valamennyien most is mindkettő birtokában vagyunk. Neked, aki ezt olvasod, szintén van egy természetes vagy fizikai tested, amelyet látsz, és egy másik, egy belső tested, amelyet nem látsz, és amelyet Szt. Pál 'szellemi'-nek nevezett. Ha leveded a fizikait, még megmarad az a másik, finomabb eszköz: szellemi testedbe vagy öltözve. Ha fizikai testünket jelképesen kabáttal vagy köpennyel ábrázolnánk, erre a szellemi testre, mint közönséges alsóruhára gondolhatnánk, amelyet az ember a külső ruházat alatt visel.

Ha ez a gondolat mostanra világossá vált számadra, haladjunk egy lépéssel tovább. Nemcsak a halálnak nevezett módon veded le azt a sűrű anyagú kabátot, hanem minden éjjel, amikor elalszol, egy kis időre kibújsz belőle, és szellemi testedben barangolod be a világot – ebből a sűrű anyagú világból láthatatlanul –, de világosan láthatóan azon barátok számára, akik éppen akkor használják szellemi testüket. Mivel minden test csak a saját szintjén levőket látja, fizikai tested csak a többi fizikai testet, szellemi tested pedig csak a többi szellemi testet látja. Ha visszaveszed kabátodat, azaz visszatérsz sűrűbb testedbe, és ebben az alacsonyabb világban fel-(vagy le-) ébredsz, néha megtörténik, hogy marad valami emléked – habár rendszerint jelentősen torzított – arról, amit láttál, amikor valahol máshol voltál, és ezt élénk álomnak nevezed majd. Az álom úgy is leírható, mint egy fajta ideiglenes halál, azzal a különbséggel, hogy nem húzódsz vissza annyira a kabátodból, hogy ne légy képes újra felvenni azt. Ebből következik, hogy amikor elalszol, ugyanolyan helyzetbe kerülsz, mint amilyenbe a szeretett személy távozott. Hogy milyen helyzetbe, azt most fogom megmagyarázni.

Sokféle elmélet terjedt el a halál utáni életről, legtöbbször a szentírások félreértésén alapul. Egy alkalommal egy rettenetes hittétel vált csaknem egyetemesen elfogadottá Európában, habár a reménytelenül tudatlanokon kívül ma már senki sem hisz benne. Ennek alapja bizonyos – Krisztusnak tulajdonított – szavak pontatlan fordítása volt, és ezt a középkori szerzetesek fenn is tartották, mint a tudatlan tömegek megfélemlítésére, a helyes cselekvés irányába terelésre alkalmas rémséget. Ahogy a világ a civilizáció terén előrehaladt, az emberek kezdték látni, hogy egy ilyen tantétel nemcsak istenkáromló, hanem nevetséges is. A vallásújítók ezért valamivel józanabb gondolatokkal helyettesítették, de ezek rendszerint eléggé homályosak, és távol állnak az igazság egyszerűségétől.

Valamennyi egyház bonyolulttá tette tanait, mivel kezdetben ragaszkodott egy képtelen és alaptalan hittételhez egy könyörtelen és haragos Istenségről, aki bántani óhajtja népét. Ezt az irtózatot a primitív judaizmusból emelték be ahelyett, hogy Krisztus tanítását fogadták volna el, hogy Isten szerető Atya. Azok az emberek, akik felfogták azt az alapvető tényt, hogy Isten szeretet, és hogy univerzumát bölcs, örökkévaló törvények kormányozzák, kezdték megérteni, hogy ezeknek a törvényeknek a világon, a síron innen és azon túl is engedelmeskedni kell. Azonban a hit még mindig homályos. Beszélnek nekünk távoli mennyországról, ítéletnapról a messzi jövőben, és csak kevés felvilágosítást adnak arról, ami itt és most történik. Azok, akik tanítanak, még csak a látszatát sem keltik annak, hogy bármilyen személyes tapasztalatuk lenne a halál utáni körülményekről. Nem azt mondják, amit ők maguk tudnak, hanem azt, amit másoktól hallottak. Hogyan elégíthetne ez ki bennünket?

Az igazság az, hogy lejárt a vak hit ideje, eljött a tudományos ismeretek korszaka, és többé már nem fogadhatunk el olyan eszméket, amelyeket nem támaszt alá az értelem és a józan ész. Semmi ok arra, hogy ne alkalmazzunk tudományos módszereket olyan problémák megoldására, amely problémákat korábban teljesen a vallásra hagytak. Tulajdonképpen ilyen módszereket alkalmaz a Teozófiai Társulat és a Pszichikai Kutató Társulat (Society for Psychical Research) is, és tudományos szellemben végzett vizsgálataik eredménye az, amit szeretnék a továbbiakban bemutatni.

Szellemek vagyunk, de anyagi világban élünk, egy olyan világban, amelyet csak részlegesen ismerünk. Az arról szerzett valamennyi információnk érzékek útján érkezik hozzánk, de ezek az érzékek nagyon tökéletlenek. A szilárd tárgyakat látjuk, rendszerint a cseppfolyósakat is, hacsak nem tökéletesen átlátszók, a gázok azonban a legtöbb esetben láthatatlanok számunkra. A kutatások kimutatják, hogy vannak más, a legritkább gázoknál sokkal finomabb anyagfajták is, ezekre fizikai érzékeink nem reagálnak, így fizikai úton nem nyerhetünk róluk információkat. [Az eredeti írás az 1910-es évek elején született és az akkori ismereteket tükrözi. – A kiadó megjegyzése.]

Mindazonáltal érintkezésbe léphetünk velük, megvizsgálhatjuk azokat, de csak szellemi testünk segítségével, amelyre már utaltunk, amelynek szintén vannak érzékszervei, mint a fizikai testünknek. A legtöbb ember még nem tanulta meg, hogyan használja azokat, de ez olyan képesség, amelyet az ember megszerezhet. Tudjuk, hogy megszerezhető, mert sokan megszerezték már, és akik elnyerték, képesek lettek rá, hogy sok mindent lássanak, ami rejtett az átlagemberek tekintete elől. Úgy tapasztalják, hogy világunk sokkal csodálatosabb, mint azt valaha feltételeztük, és habár évezredek óta élnek benne emberek, legtöbbjük elképesztően tudatlan maradt életének magasabb és szebbik részével kapcsolatban. A kutatásnak az az iránya, amelyre hivatkozom, sok nagyszerű eredményt hozott, és naponta új távlatokat nyit meg előttünk. Lehet információkat böngészni a teozófiai irodalomban, de itt most annak csak egyik részével foglalkozunk, azzal az új ismerettel, amit elénk tár arról az életről, ami az általunk a halálnak nevezett valamin túl van, és azok helyzetéről, akik azt élvezik.

Az első dolog, amit megtudunk, hogy a halál nem az élet vége, ahogy tudatlanul feltételeztük, hanem csak egy lépés az élet egyik állapotából a másikba. Már említettem, hogy az a kabát félrerakása, de azután még mindig háziruhájába, szellemi testébe öltözött találja magát az ember. Mivel ez sokkal finomabb, Szt. Pál a 'szellemi' elnevezéssel illette, ez még mindig test, ennél fogva anyagi, habár sokkal finomabb anyagból áll, mint amit általában ismerünk. A fizikai test a szellem és a fizikai világ összekötő eszköze. A test, mint eszköz nélkül az ember nem lenne képes érintkezésbe lépni a világgal, befolyást gyakorolni rá és benyomásokat szerezni onnan. A szellemi test pontosan ugyanilyen célt szolgál; közvetítőként működik a szellem és a magasabb, 'szellemi' világ között. Ez a szellemi világ azonban nem valami bizonytalan, távoli és elérhetetlen. Ez egyszerűen csak annak a világnak a magasabb rendű része, amelyben most tartózkodunk.

Egy pillanatig sem tagadom, hogy vannak más világok is, még magasabb rendűek és távolabbiak, csak azt mondom, hogy annak, amit általában halálnak nevezünk, nincs köze hozzájuk, és hogy a halál csupán átköltözés egyik állapotból vagy helyzetből a másikba, ebben a világban, amelyet mindannyian ismerünk. Azt lehet mondani, hogy az ember, aki ezt a változást okozta, láthatatlanná válik számunkra, és ha meggondoljuk, látni fogjuk, hogy az ember mindig is láthatatlan számunkra, és amit a szokott módon látunk, csak a test, amelyben tartózkodik. Most egy másik, finomabb testben lakik, ami rendes látásunkon kívül esik, de nem szükségképpen elérhetetlenül.

Az első dolog, amit be kell látnunk, hogy akit mi halottnak nevezünk, nem hagyott el bennünket. Olyan hitrendszerben nőttünk fel, amely magában foglalja, hogy minden halál egy külön csoda, és amikor a lélek elhagyja a testet, valahogyan eltűnik egy csillagokon túli mennyországba. Nincs utalás a mechanikai eszközre sem, ami a meghökkenítő távolságok megtételéhez kellene. A természeti jelenségek kétségtelenül csodálatosak, és gyakran felfoghatatlanok számunkra, de sohasem szállnak szembe az értelemmel és a józan ésszel. Ha levetjük a kabátunkat az előszobában, nem tűnünk el hirtelen valami távoli hegycsúcsra, éppen ott állunk, ahol előzőleg voltunk, még ha más is a külső megjelenésünk. Pontosan ugyanez a helyzet, ha egy ember leveti fizikai testét, ugyanaz marad, mint annak előtte. Igaz, hogy többé már nem látjuk őt, de ennek oka nem az, hogy eltávozott, hanem hogy a test, amelyet most visel, fizikai szemünkkel nem látható.

Bizonyára ismert, hogy szemünk a természetben meglévő rezgéseknek csak egy igen kis hányadára reagál, ezért csak azokat az anyagféleségeket láthatjuk, amelyek visszatükrözik ezeket a speciális rezgéseket. A 'szellemi test' látása ugyanígy az ilyen rezgésekre reagálás kérdése, de egészen más jellegű, amely sokkal finomabb anyagfajtából ered. Mindezt, ha érdekel, részletesen megtalálod a teozófiai irodalomban.

Bennünket egyelőre csak az érdekel, hogy fizikai testünkkel csak a fizikai világot, míg 'szellemi testünkkel' a szellemi világ dolgait láthatjuk és érinthetjük. Ne feledkezzünk meg arról, hogy ez semmilyen értelemben nem egy *másik* világ, hanem egyszerűen *ennek* a világnak egy finomabb része. Ismét hangsúlyozom, hogy *vannak* más világok is, de azokkal most nem foglalkozunk. Az az ember, akire eltávozottként gondolsz, valójában még veled van. Amikor egymás mellett álltok, te a fizikai testben, ő a 'szellemi' tudathordozójában, nem vagy tudatában jelenlétének, mert nem látod őt, de ha alvás közben elhagyod fizikai testedet, teljes és tökéletes tudatossággal mellette vagy, együttlétetek ugyanolyan teljes, mint régen volt. Így alvás közben boldog vagy azzal, akit szeretsz, és csak az ébrenlét óráiban érzed a különváltságot.

Sajnos, legtöbbszörünkönél szakadék van a fizikai tudatosság és a szellemi test tudatossága között, így míg az utóbbiban tökéletesen emlékszünk az előbbire, sokunk képtelen áthozni az ébrenléti életbe annak emlékezetét, amit az alvó testtől távol levő lélek tesz. Ha ez az emlékezet tökéletes lenne, a halál valójában nem létezne számunkra. Többen elérték már ezt a folyamatos tudatosságot, és fokozatosan mindenki elérheti, mivel ez része a lélekben rejlő képességek természetes kibontakozásának. Sok emberben ez a kibontakozás már elkezdődött, így emlékezettöredékek már átjönnek, de sokan hajlamosak ezeket értéktelen álmokként kezelni, főleg az olyanok, akik nem folytattak tanulmányokat az álmokról, és nem értik, mik azok valójában. Bár csak néhányan rendelkeznek teljes látással és emlékezőképességgel, de sokan képesek érezni szeretteik jelenlétét, ha nem is látják őket, megint mások, jóllehet nem rendelkeznek határozott emlékezzettel, a béke és boldogság érzésével ébrednek alvásukból, ami a magasabb világban történtek eredménye.

Ne felejtjük el, hogy ez az alacsonyabb világ, és az a magasabb, és a nagyobb ez esetben magában foglalja a kisebbet. Abban a tudatosságban tökéletesen emlékszünk arra, ami ebben történt, mert amikor ebből álomba merülve áthaladunk abba, levetjük az akadályt, alacsonyabb testünk terhét, de ebbe az alacsonyabb életbe való visszatéréskor ismét felvesszük a terhet, és magunkra véve elhomályosítjuk a magasabb képességeket, amik

visszasüllyednek a feledésbe. Ebből következik, hogy ha híreid vannak, amelyeket szeretnél átadni az eltávozott barátoknak, elalvás előtt világosan fogalmazd meg elmédben azzal az elhatározással, hogy meg fogod mondani neki, és egészen biztos lehetsz abban, hogy így teszel, amint találkoztok. Előfordulhat, hogy tanácsát szeretnéd kérni némely dologban, és ilyenkor a tudatosság két formája közötti szakadék rendszerint megakadályoz abban, hogy világos választ hozz át. Még ha nem is vagy képes határozott visszaemlékezéssel visszatérni, gyakran ébredsz fel azzal az erős benyomással, hogy ismered kívánságát vagy döntését, és egy ilyen benyomás általában helytálló. Ugyanakkor a lehető legritkábban szabadna csak véleményét kérve hozzá fordulnod, mert – amint később látni fogjuk – nagyon nem kívánatos a halottakat magasabb világukban zavarni olyan dolgokkal, amelyek az életnek ahhoz a területéhez tartoznak, amelytől ők már megszabadultak.

Ez elvezet bennünket annak az életnek az áttekintéséhez, amelyet a halottak élnek, amely sokféle és igen változatos, de legalábbis majdnem mindig boldogabb a földi életnél. Ahogy egy régi szentírás kifejezi: 'Az igazak lelke Isten kezében van, és itt nem érheti őket bántódás. Az oktalanok szemében halottaknak látszanak, távozásukat nyomorúságnak tartják, tőlünk való távozásukat végső pusztulásnak, de ők békében vannak'.

Meg kell szabadulnunk az elavult eszmék tévedéseitől. A halott nem ugrik át hirtelen egy lehetetlen mennyországba, és nem zuhan egy még lehetetlenebb pokolba. Valójában nincs pokol a szó régi, ártó értelmében; és nincs pokol semmilyen értelemben sem, kivéve azt, amit az ember teremt magának. Próbáljuk meg világosan látni, hogy a halál nem változtatja meg az embert, nem válik hirtelen szentté vagy angyallá, nem lesz felruházva korszakok összes bölcsességével, ugyanaz az ember a halálát követő napon, mint a halála előtti napon, ugyanazokkal az érzelmekkel, ugyanolyan beállítottsággal és intellektuális fejlettséggel. Az egyetlen különbség, hogy elvesztette fizikai testét.

Próbáljuk meg átgondolni, mit jelent ez. Jelenti a tökéletes megszabadulást a fájdalom és fáradság lehetőségétől, a mentességet valamennyi kellemetlen kötelességtől, a teljes szabadságot, hogy (életében talán először) pontosan azt tegye, amit szeretne. Fizikai életében az ember állandóan kényszer hatására cselekszik: hacsak nem tartozik az anyagilag független kisebbséghez, folyton kénytelen dolgozni, hogy pénzt keressen, pénzt, ami élelem, ruházat és hajlék vásárlásához szükséges saját maga és a tőle függők részére. Ritka esetekben, mint a művészek és zenészek esetében a munka élvezet, de a legtöbb esetben olyan létforma, aminek biztosan nem szentelné magát az ember, ha nem lenne rá kénytelen.

Ebben a szellemi világban nincs szükség pénzre, élelem és hajlék már nem szükséges, mivel üdvössége és szépsége minden lakójának ingyen áll rendelkezésre. Ebben a finom anyagban, szellemi testében ide-oda vándorolhat akarata szerint, ha szereti az erdő, a tenger és az ég szépséges tájait, meglátogathatja tetszése szerint a legmesésőbb földi helyszíneket. Ha kedveli a művészetet, egész idejét a legnagyobb művészek remekműveinek szemlélésével töltheti, ha zenész, a világ legjelentősebb zenekarait keresheti fel, vagy egész idejét azzal töltheti, hogy hallgatja a legnevezetesebb előadókat. Bármilyen is volt a Földön különleges élvezete vagy hobbija, most a legteljesebb szabadságában áll, hogy teljesen annak szentelje magát, hogy a lehető legjobban megvalósítsa, feltéve, hogy kedvtelése intellektuális vagy felsőbb érzelmi szintű, és kielégítése nem teszi elkerülhetlenné fizikai test birtoklását. Így mindjárt látható, hogy valamennyi értelmes és jóra való ember hártalanul boldogabb a halál után, mint előtte, mivel bőségesen van ideje nemcsak kedvtelésre, hanem valóban megfelelő előrehaladásra is az őt leginkább érdeklő területeken.

Nincsenek tehát abban a világban boldogtalanok? De igen, mivel az az élet a fizikainak szükségyszerű folytatása, és az ember minden tekintetben ugyanaz, mint aki teste elhagyása előtt volt. Ha élvezetei ebben a világban alacsonyrendűek és durvák voltak, nem lesz képes abban a világban kielégíteni vágyait. Az iszákos olthatatlan szomjúságtól fog szenvedni, mivel többé már nincs teste, amelynek segítségével csillapíthatná, a falánk nélkülözni fogja az asztali örömeit, a fősvény nem talál többé összegyűjthető aranyat. Az az ember, aki földi

élete során gyarló szenvedélyeknek hódolt, úgy találja majd, mintha azok még mindig mardosnák nemes szerveit. Az érzéki ember még remeg a kízó epekedéstől, amit többé már nem tud kielégíteni, a féltékenyt továbbra is gyötri féltékenysége, annál is inkább, mivel már nem tud beleavatkozni annak cselekedeteibe, akire féltékeny. Az ilyen emberek tagadhatatlanul szenvednek, de csak azok, akiknek hajlamai és szenvedélyei durvák és fizikai természetűek. De ők is teljesen saját kezükben tartják sorsukat. Csak le kell küzdeniük ezeket a hajlamokat, és egyszerre felszabadulnak a szenvedés alól, ami sóvárgásaikkal együtt jár. Ne felejtjük el, hogy olyasmi, mint büntetés nem létezik, csak egy meghatározott ok természetes okozata áll fenn, úgyhogy csak fel kell számolnunk az okot, és a hatás megszűnik, nem mindig azonnal, hanem mihelyt az ok energiája kimerült.

Sokan vannak, akik elkerülik ezeket a kirívó vétkeket, úgynevezett világi életet élnek, főleg a társasággal és a társasági szokásokkal törődnek és csak saját szórakozásukra gondolnak. Az ilyen emberek nem szenvednek túlságosan a szellemi világban, de gyakran találják unalmasnak, és nem tudnak mit kezdeni az idővel. Összejöhetnek rokonlelkekkel, de némileg egyhangúnak találják majd őket, mivel nincs már többé versengés az öltözködésben, az általános kérdésben, míg a jobb és okosabb emberek, akiket szeretnének elérni, általában mással vannak elfoglalva, ezért elérhetetlenek számukra. Bárki, akinek értelmes intellektuális vagy művészi érdeklődése van, lényegesen boldogabbnak fogja érezni magát fizikai testén kívül, mint benne, és nem szabad elfelejteni, hogy mindig megvan annak lehetősége, hogy valaki józan érdeklődést fejlesszen ki abban a világban, ha elég bölcs ahhoz, hogy meg is akarja tenni.

A művészi és intellektuális érdeklődésük a leginkább boldogok abban az új életben, de úgy gondolom, még sokkal boldogabbak azok, akik lelkesen érdeklődnek felebarátaik iránt, akiknek az jelenti a legnagyobb örömet, ha segíthetnek, támogathatnak és taníthatnak másokat. Igaz, hogy abban a világban nincs szegénység, nincs többé éhség, szomjúság vagy hideg, de vannak még, akik szomorkodnak, akiket vigasztalni lehet, vannak még, akik tudatlanságban élnek, akiket tanítani lehet. Éppen, mivel a nyugati országokban olyan keveset tudnak a síron túli világról, úgy gondoljuk, hogy abban a világban sok embernek van szüksége útmutatásra ezen új élet lehetőségeiről. Így, aki tudással rendelkezik, reményt és jó híreket terjeszthet ott is, éppen úgy, mint itt. De mindig emlékeztetnünk kell arra, hogy az 'ott' és 'itt' csak vakságunk miatt használt fogalmak, mivel az a világ itt van, mindenkor körülöttünk, nem messze, és egy pillanatig sem szabad úgy gondolni arra, mint távolira vagy nehezen megközelíthetőre.

Akkor hát látnak bennünket a halottak, és hallják mindazt, amit mondunk? – lehetne kérdezni. Kétségtelenül látnak bennünket abban az értelemben, hogy tudnak a jelenlétünkről, tudják, hogy boldogok vagyunk-e vagy boldogtalanok, de nem hallják a szavakat, amiket kimondunk, és fizikai tevékenységünk részleteinek nincsenek tudatában. Egy pillanatnyi gondolkodás megmutatja nekünk látási képességük határait. Ők most abban a testben vannak, amit mi 'szellemi test'-nek nevezünk, egy testben, ami bennünk is létezik, és pontos mása a fizikai testnek, ami megjelenését illeti, de mialatt ébren vagyunk, a mi tudatunk kizárólag ez utóbbi testben összpontosul. Már említettük, hogy fizikai anyag csak a fizikai testre hat, ugyanúgy a szellemi világ anyaga is csak a felsőbb test által észlelhető. Ennél fogva az, amit a halott ember láthat belőlünk, csak a szellemi testünk, amelynek felismerése azonban neki nem okoz nehézséget.

Amikor úgynevezett alvó állapotban vagyunk, tudatunk azt a testet használja, így a halott számára mi ébren vagyunk. Ha átvisszük tudatosságunkat a fizikai testbe, a halottnak úgy tűnik, hogy álomba merültünk, mert bár még lát bennünket, már nem fordítunk rá figyelmet, és nem vagyunk képesek érintkezésbe lépni vele. Ha egy élő barátunk álomba merül, tudomásunk van jelenlétéről, de pillanatnyilag nem tudunk vele érintkezésbe lépni. Pontosan ehhez hasonló az élő ember helyzete (éber állapotában) a halott szemében. Mivel éber tudatunkban általában nem tudunk visszaemlékezni arra, amit alvás közben láttunk, így abban

a tévhitben vagyunk, hogy elvesztettük halottunkat, de ők soha sincsenek abban a hiszemben, hogy elvesztettek bennünket, mert egész idő alatt látnak minket. Számukra az egyetlen különbség, hogy velük vagyunk éjjel, és távol vagyunk tőlük nappal, amikor viszont velünk voltak itt a Földön, éppen fordítva volt.

Amit most mi Szt. Pál után 'szellemi test'-nek (gyakrabban asztrális testnek) nevezünk, az az érzelmek és indulatok hordozója, amelyek egészen világosan megmutatkoznak a halottak szemei előtt. Ha örvendünk, nyomban észreveszik, de nem feltétlenül ismerik az öröm okát, ha szomorúság lesz úrrá rajtunk, rögtön észreveszik, és osztoznak abban, még ha nem is tudják, miért vagyunk szomorúak. Mindez természetesen ébrenlétünk óráira vonatkozik, mert amikor alszunk, társalognak velünk, mint hajdan a Földön. Itt, a fizikai életben el tudjuk rejteni érzelmeinket, a magasabb világban ez lehetetlen, mivel szembetűnő változással azonnal megmutatkoznak. Mivel oly sok gondolatunk kötődik érzelmekhez, ezek legtöbbször teljesen nyilvánvaló abban a világban; de ami az elvont gondolatok körébe tartozik, itt még rejtve marad.

Azt mondd majd, hogy mindennek kevés köze van ahhoz a mennyországhoz és pokolhoz, amiket gyermekkorunkban tanítottak nekünk, de tény az, hogy ez a valóság, ami a mítoszok mögött rejlik. Valójában nincs pokol, még ha az, amit esetleg az iszákos és a kéjvágyó készít elő magának, annak is látszik, és ami nem is rossz utánzata a pokolnak. Csakhogy ez nem örökké tart, csak addig, amíg vágyai el nem sorvadnak, bármelyik pillanatban véget vethet neki, ha elég erős és elég bölcs ahhoz, hogy azokat a kínzó, földi vágyakat uralja, és teljesen fölérjen. Ez az igazság a katolikus tisztító tűz hittétel alapja – az az eszme, hogy a halál után az emberből a rossz tulajdonságoknak bizonyos mennyiségű szenvedéssel ki kell égniük, amíg alkalmassá nem válik a mennyország üdvösségének élvezetére.

A halál utáni életnek van egy másik, magasabb fokozata, amely egészen megközelíti a mennyország ésszerű elképzelését. Ez a magasabb szint akkor érhető el, ha minden alacsony és önző sóvárgás teljesen eltűnik. Ekkor az ember a vallásos rajongás vagy a magasrendű intellektuális tevékenység állapotába kerül, természetének és annak megfelelően, ahogyan földi élete alatt energiái áramlottak. Ez számára a legmagasabb mennyei boldogság, a valóság legteljesebb megértésének és legpontosabb megközelítésének időszaka. Ez az öröm azonban mindenkire eléri, nemcsak a jámborakhoz.

Ez semmiképpen sem tekinthető jutalomnak, hanem ismét csak a földi életben kibontakoztatott jellem elkerülhetetlen eredménye. Ha egy ember magasatos, önzetlen szeretettel és odaadással van tele, ha intellektuálisan és művésziileg ragyogóan fejlett, az ilyen fejlődés elkerülhetetlen eredménye lesz az az élvezet, amiről beszélünk. Vessük emlékeztünkbe, hogy mindezek csak egy élet fokozatai, és ahogy egy ember fiatalkori viselkedése nagymértékben alakítja élete középső szakaszának és idős korának körülményeit, ugyanúgy az ember földi élete során tanúsított viselkedése is meghatározza körülményeit a későbbi állapotában. Vajon örökkévaló-e ez az üdvösség? – kérdezed. Nem, mivel, ahogy mondtam, ez a földi élet következménye, és véges ok nem hozhat létre végtelen okozatot.

Az ember élete sokkal hosszabb és nagyszerűbb, mint feltételezzük. Annak a Szikrának, mely Istentől eredt, vissza kell térnie Hozzá; és még nagyon messze vagyunk az Istenségnek attól a tökéletességétől.

Minden élet fejlődik, mert a fejlődés Isten törvénye, és az ember lassan és állandóan növekszik a világ többi részével együtt. Amit általában emberéletnek neveznek, valójában csak egy nap a valódi és hosszabb életében. A mindennapi életben az ember reggel felkel, felveszi ruháit, és elindul napi munkáját végezni, ha leszáll az éj, leveti azokat a ruhákat, és pihenni tér, a következő napon ismét felkel, újra folytatva munkáját ott, ahol abbahagyta. Ugyanígy, amikor az ember belép fizikai életébe, a fizikai test ruházatát ölti fel, és ha munkálkodásának ideje lejárt – abban a folyamatban, amit halálnak nevezünk –, újra leveszi azt az öltözetet, és abba a nyugalmasabb állapotba kerül, amit már leírtam. Ha pihenése véget ért, újra felölti testének öltözködését, ismét elindul, hogy megkezdje a fizikai élet egy új napját,

hogy folytassa fejlődését ott, ahol abbahagyta. Ez a hosszú élet addig tart, amíg el nem éri azt az isteni célt, amelyet Isten jelöl ki számára.

Mindez esetleg új neked, ezért idegenszerű és furcsa. Mégis, mindaz, amit elmondtam, bizonyítható, sokszor ellenőrizték. Ha mindezt el kívánod olvasni, tanulmányoznod kell a tárgyról szóló irodalmat, mivel egy ilyen rövid értekezésben, mint ez, csak a tényeket állapíthatom meg és nem sorolhatom fel a bizonyítékokat.

Talán még megkérdezed, hogy nem zavarja-e a halottakat az itt maradottakért való aggodás. Néha megtörténik, és az ilyen aggodás késlelteti fejlődésüket; ezért amennyire csak lehetséges, ne adjunk erre okot. A halottnak teljesen fel kell szabadulnia az elhagyott élet minden gondja alól, hogy teljesen az új létezésnek szentelhesse magát, amelybe most belépett. Ezért azoknak, akik a múltban tanácsaira voltak utalva, arra kell törekedniük, hogy önállóan gondolkodjanak, nehogy a még mindig fennálló mentális függőséggel erősítsék kötődését ahhoz a világhoz, amelytől pillanatnyilag elfordult. Mindenkor különleges jótett gondoskodni a halott hátrahagyott gyermekeiről, ami nemcsak a gyermekek javát szolgálja, hanem az eltávozott szülőt is mentesíti az aggodalom alól, és segíti a felfelé haladás ösvényén.

Ha a halott földi életében a haragvó-büntető Istent tanító és balga vallásos tanításokban nevelkedett, néha aggodás gyötri saját jövőbeni sorsa miatt. Szerencsére a szellemi világban sokan vannak olyanok, akik feladatuknak tekintik, hogy felkutassanak ilyen téveszmékben élőket, és a tények értelmes magyarázatával megszabadítsák őket azoktól. Nemcsak halottak teszik ezt, hanem sok élő is annak szenteli a test alvása alatti időt éjjelente, hogy igyekszik megszabadítani őket a nyugtalanságtól és szenvedéstől, elmagyarázva nekik az igazságot teljes szépségében. Minden szenvedés tudatlanságból ered. Oszlasd el a tudatlanságot, és elmúlik a szenvedés.

A látszólagos veszteség egyik legszomorúbb esete az, amikor egy gyermek távozik a fizikai világból, és szüleinek nem maradt más, mint üres helyét nézni, és kedves csacsogását nélkülözni. Vajon mi történik a gyermekekkel ebben az idegen, új szellemi világban? Ők talán a legboldogabbak mind közül, akik ide belépnek, és ők érzik talán otthon magukat legteljesebben és leghamarabb. Ne felejtjük el, hogy nem veszítik el szüleiket, testvéreiket és játszópajtásaikat, akiket szeretnek. Egyszerűen csak nappal helyett az általunk éjszakának nevezett időszak alatt játszanak velük, nem érznek veszteséget vagy elkülönülést. A mi nappalaink alatt soha nem maradnak egyedül, mivel ott is éppen úgy, mint itt, összegyűlnek, és együtt játszanak. Játszadoznak a páratlan gyönyörűségekkel telt elíziumi mezőkön. Tudjuk, hogy egy gyermek mennyire élvezi a 'beleélést' ennek vagy annak történelmi szerepébe, a főszerep eljátszását mindenféle csodálatos, tündérekről szóló történetben, kalandos mesében. Annak a magasabb világnak a finomabb anyagában a gondolatok látható formát öltenek számukra, és így, ha a gyermek egy bizonyos hősnek képzeletben magát, azonnal felveszi egy átmeneti időre a hős tényleges alakját. Ha egy elvarázsolt kastélyra vágyik, gondolatai megalkothatják azt az elvarázsolt kastélyt. Ha hadsereget kíván vezényelni, rögvést ott terem az a hadsereg. Így a gyermekesereg a halottak között állandóan el van halmozva örömmel, gyakran kitörően boldog.

Azok a más beállítottságú gyermekek, akik gondolatai természetesen fordulnak a vallásos dolgok felé, szintén megtalálják, amire vágyakoznak. Az angyalok és a régiek szentjei léteznek, nem csupán jámbor képzelet szülöttei. Akiknek szükségük van rájuk, akik hisznek bennük, biztosan közel kerülnek hozzájuk, és kedvesebbnek, ragyogóbbnak találják őket, mint ahogy azt a képzelet valaha is megálmodta. Vannak, akik magát Istent szeretnék anyagi formában megtalálni, még ők sem csalódtak, mivel a legbarátságosabb és legkedvesebb tanítók fogják megtanítani nekik, hogy minden forma Isten formája, mivel Ő mindenütt jelen van, és akik az Ő teremtményei közül akár a legalantasabbat is szolgálják és segítik, valójában Őt szolgálják és segítik.

A gyermekek szeretnek hasznosak lenni, szeretnek segíteni és vigasztalni. Tág terük van az ilyen segítségnyújtásra és vigasztalásra annak a magasabb világnak a tudatlanjai között, és

amint áthaladnak annak ragyogó terein, könyörületességre és szeretetre épülő küldetésükön keresztül megtanulják a szép, régi tanítás igazságát: 'Amennyiben megcselekedtél eggyel is az én legkisebb atyámfiai közül, én velem cselekedtél meg.'

És mi történik azokkal a piciny csecsemőkkel, akik túl fiatalok ahhoz, hogy játszani tudjanak? Ne féltsetek őket, mert sok halott anya várja türelmetlenül, hogy keblére ölelhesse őket, fogadhassa őket, és szerethesse, mint a sajátját. Ezek a kicsinyek azonban csak rövid ideig pihennek a szellemi világban, visszatérnek ismét a Földre, nagyon gyakran ugyanahhoz az apához és anyához. Erre vonatkozóan a középkori szerzetesek egy különösen kegyetlen szörnyűséget találtak ki, azt, hogy a meg nem keresztelt gyermekek barátaik számára örökre elvesztek. A kereszttség igazi szentség, és nem hiábavaló, de senki ne legyen olyan okatlan azt képzelni, hogy egy ilyen külső formáság elhagyása befolyásolhatja Isten örök törvényeinek működését, vagy Öt, a szeretet Istenét könyörtelen zsarnokká változtathatja.

Eddig csak a halottak elérésének arról a lehetőségéről beszéltünk, hogy alvás közben felemelkedünk az ő szintjükre, ami annak normális és természetes módja. Természetesen létezik a spiritizmus abnormális és természetellenes módja is, amely által a halott ismét felölti a hús fátylát, és még egyszer láthatóvá válik fizikai szemünk előtt. Az okkultizmus tanulói azonban nem ajánlják ezt a módszert, részben azért, mert visszatartja a halottat fejlődésében, részben, mivel olyan sok körülötte a bizonytalanság, és nagy a megtévesztés és színjátás lehetősége. A téma túl nagy ahhoz, hogy egy ilyen kis írásban részletezzük, de 'A halál másik oldala' című könyvemben foglalkoztam ezzel. Abban található néhány beszámoló olyan esetekről, amelyekben a halottak önként visszatérnek az alacsonyabb világba, és különféle módokon megnyilvánulnak, általában azért, mert azt akarják, hogy megtegyünk valamit helyettük. Ilyen esetekben a leghelyesebb minél gyorsabban megtudni, mire van szükségük, és azt lehetőség szerint mielőbb teljesíteni, hogy megnyugodjanak.

Ha fel tudtad dolgozni, amit eddig elmondtam, meg fogod érteni, hogy bár talán természetes a rokonaink halála miatt érzett szomorúságunk, de ez a szomorúság helytelen, rossz és le kellene küzdenünk. Nincs szükség arra, hogy szomorkodjunk miattuk, mivel egy tágabb és boldogabb világba léptek át. Ha saját, képzelt elválásunkon búslakodunk, elsősorban egy érzékesalódást siratunk, mivel a valóságban nincsenek elválasztva tőlünk, másodsorban önző módon cselekszünk, mert többet gondolunk saját képzelt veszteségünkre, mint az ő nagy és valóságos nyereségükre. Igyekeznünk kell teljesen önzetlenné válni, amilyennek minden igaz szeretetnek lennie kellene. Rájuk, és nem magunkra kell gondolnunk, nem arra, amit szeretnénk, vagy érzünk, hanem kizárólag arra, ami nekik a legjobb, és ami legjobban elősegíti fejlődésüket.

Ha gyászolunk, ha átadjuk magunkat a búskomorságnak és a lehangoltságnak, egy nehéz felhőt indítunk el magunktól, amely *számukra* elsötétíti az eget. Hozzánk való ragaszkodásuk, irántunk érzett rokonszenvük nyitottá teszi őket erre a szörnyű hatásra. Ha akarjuk, javukra fordíthatjuk azt az erőt, amelyet ragaszkodásuk ad nekünk, ahelyett, hogy hátráltatnánk őket, de ehhez szükség van bátorságra és önfeláldozásra. Teljesen meg kell feledkeznünk önmagunkról, attól a komoly és szerető vágytól vezérelve, hogy halottaink lehető legnagyobb segítségére lehessünk. Minden gondolatunk, minden érzésünk hatással van rájuk, fordítsunk figyelmet arra, hogy egyetlen olyan gondolatunk se legyen, amelyik nem világos, segítő, nemesítő és tisztító.

Ha valószínű, hogy nyugtalanító érzéseik lehetnek miattuk, legyünk állandóan vidámak, hogy biztosítsuk őket, nem kell értünk aggódnunk. Ha fizikai életük folyamán nem rendelkeztek részletes és pontos információval a halál utáni életről, igyekezzünk ilyen információkat mi magunk minél hamarabb megszerezni, és az éjszakai társalgás során átadni nekik. Mivel gondolataink és érzéseink rögtön visszatükröződnek az övéikben, lássunk hozzá, hogy ezek a gondolatok és érzések mindig felemelők és bátorítók legyenek. 'Ha ismeritek ezeket a dolgokat, áldottak vagytok, ha megteszitek.'

Próbáld megérteni mindennek az egységét! Egy Isten van, és minden egy Ő benne. Ha megvalósítjuk az Örök Szeretet egységét, nem lesz több szomorúság számunkra, mert megértjük, hogy nemcsak mi egyedül, hanem azok is, akiket szeretünk – akár élünk, akár halunk – az Úréi vagyunk, Ő benne élünk, mozgunk és létezünk, akár ezen a világon legyen az, akár az eljövendőben. A gyászoló magatartás hamis és tudatlan. Minél többet tudunk, annál jobban bízunk, mert teljes biztonsággal fogjuk érezni, hogy mi és a halottaink egyaránt a tökéletes Hatalom és Bölcsesség kezében vagyunk, amelyet a tökéletes Szeretet irányít.